

M.A.(PART-I)

HISTORY

History of Modern Maharashtra [1818-1920]

(PAPER – I) (DEC - 2017)

Q.P. Code : 28886

[Time: 3 Hours]

[Marks:100]

Please check whether you have got the right question paper.

- N.B: 1. Attempt any **four** questions.
2. **All** questions carry **equal** marks.

1. Review the socio-political and economic conditions in Maharashtra on the eve of British rule.
  2. Highlight on the role of Christian missionaries and student literary in the spread of education in Maharashtra.
  3. Analyse the work of Ramkrishna Vishvanath and Bhau Mahajan in the rise of nascent economic nationalism.
  4. Write a note on Religious dissent and social protest in Maharashtra with reference to Lokhitwadi Gopal Hari Deshmukh.
  5. Examine the role of social reformers towards emancipation of women.
  6. Discuss the efforts of Gopal Ganesh Agarkar in promoting the growth of rationalism in Maharashtra.
  7. Detail the differences in the path of Swarajya put forward by the moderates and the extremists.
  8. Write short notes on **any two** of following :
    - a) Vithul Ramaji Shinde
    - b) Poona Sarvajnik Sabha
    - c) Vishnushastri Chiplunkar
    - d) Vasudev Balwant Phadke.
-

Turn Over

२
(मराठी रुपांतर)
(वेळ: ३ तास)

(एकूण गुण : १००)

सूचना: १) कोणतेही चार प्रश्न सोडवा.
२) सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत.

१. ब्रिटिश आगमनाच्या सुमारास महाराष्ट्रातील सामाजिक, राजकिय आणि आर्थिक परिस्थितीचा आढावा घ्या.
२. महाराष्ट्रातील शिक्षण प्रसारात ख्रिश्चन मिशनरी आणि स्टुडन्ट्स लिटररी यांच्या भूमिकेवर प्रकाश टाका.
३. रामकृष्ण विश्वनाथ आणि भाऊ महाजन यांच्या नवजात आर्थिक राष्ट्रवादाच्या उदयातील कामगिरीचे विश्लेषण करा.
४. लोकहितवादी गोपाळ हरी देशमुख यांचा विशेष संदर्भ देवून महाराष्ट्रातील सामाजिक आणि धार्मिक मतभेदांवर टिपण लिहा.
५. स्त्रियांचे विमोचन घडवून आणण्यात समाजसुधारकांनी बजावलेल्या भूमिकेचे परिक्षण करा.
६. महाराष्ट्रात बुद्धिप्रामाण्य वादाच्या विकासाच्या संबधातील गोपाळ गणेश आगरकरांच्या कार्याची चर्चा करा.
७. मवाळ आणि जहालमार्गी यांचे स्वराज्यप्राप्तीच्या मार्ग पध्दतीमधील भेद स्पष्ट करा.
८. खालीलपैकी कोणत्याही दोहोंवर टिपा लिहा.
  - अ) विठ्ठल रामजी शिंदे
  - ब) पूना सार्वजनिक सभा
  - क) विष्णूशास्त्री चिपळूणकर
  - ड) वासूदेव बळवंत फडके

M.A.(PART-I)

HISTORY

Indian National Movement (1858-1947)

(PAPER – II) (DEC - 2017)

Q.P. Code : 28912

[Time: Three Hours]

[Marks:100]

Please check whether you have got the right question paper.

- N.B: 1. Attempt any four questions.
2. All questions carry equal marks.

- Q. 1** Describe the contribution of Nationalist School of historiography towards the understanding of Indian National Movement.
- Q. 2** Discuss the consequences of the Revolt of 1857.
- Q. 3** Bring out the influence of socio-religious reforms movements in the rise of Indian Nationalism.
- Q. 4** Evaluate the Drain Theory of Dadabhai Navroji.
- Q. 5** Highlight the important events of the Indian National Movement during the period of 1885 to 1920.
- Q. 6** Give a detailed account of the Non cooperation movement and the Civil Disobedience movement.
- Q. 7** Narrate the Chain of events leading to the freedom and Partition of India.
- Q. 8** Write short notes on **any two** of the following.
- Subaltern School
  - Peasants Movement
  - All Indian Muslim League
  - Emergence of Depressed classes as new force in Indian National Movement

*****

Please check whether you have got the right question paper.

- सूचना: 1. कोणतेही चार प्रश्न सोडवा.
2. सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत.

- प्र. १ भारतीय राष्ट्रीय चळवळीच्या आकलनातील राष्ट्रीय इतिहास लेखनशास्त्राच्या योगदानाचे वर्णन करा.
- प्र. २ १९५७ च्या उठावाच्या परिणामांची चर्चा करा.
- प्र. ३ भारतीय राष्ट्रवादाच्या उदयातील सामाजिक आणि धार्मिक सुधारणा चळवळीचा प्रभाव स्पष्ट करा.
- प्र. ४ दादाभाई नौरोजीच्या आर्थिक निःसारण सिद्धांताचे मूल्यमापन करा.
- प्र. ५ १८८५ ते १९२० या कालखंडातील भारतीय राष्ट्रीय चळवळीतील प्रमुख घडामोडींवर प्रकाश टाका.
- प्र. ६ असहकार चळवळ आणि सविनय कायदेभंग चळवळीचा सविस्तर कथन करा.
- प्र. ७ भारताचे स्वातंत्र्य आणि फाळणीस कारणीभूत ठरलेल्या घटना शृंखलांचे वर्णन करा.
- प्र. ८ खालीलपैकी कोणत्याही दोहोंवर थोडक्यात टिपा लिहा.
अ) वंचितवादी इतिहास लेखन (subaltern school)
ब) शेतकरी चळवळ
क) आखिल भारतीय मुस्लीम लीग
ड) भारतीय राष्ट्रीय चळवळीत एक नवशक्ती म्हणून उदयास आलेले दलित वर्ग

*****

M.A.(PART-I)

HISTORY

History of Europe (1789- 1919)

(PAPER – III) (DEC - 2017)

QP Code : 67520

(3 Hours)

[Total Marks : 100

N.B. : (1) Attempt any four questions.

(2) All questions carry equal marks.

1. Evaluate the contribution of the Philosophers in materialising the French Revolution of 1789.
2. Bring out the factors responsible for the downfall of Napoleon Bonaparte.
3. Write an essay on the Concert of Europe.
4. Explain the economic effects of Industrial revolution in Europe
5. Examine the role of Count Camillo de Cavour and Joseph Mazzini in the unification of Italy.
6. Account for the outbreak of the Russian Turkish War of 1877-78.
7. State the circumstances responsible for the World War I
8. Highlight the causes leading to the Bolshevik Revolution of 1917 in Russia.

(मराठी रूपांतर)

(३ तास)

एकूण गुण : १००

सूचना : (१) कोणतेही चार प्रश्न सोडवा
(२) सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत.

१. इ.स. १७८९ची फ्रेंच क्रांती घडवून आणण्यातील तत्ववेत्त्यांच्या योगदानाचे मूल्यमापन करा.
२. नेपोलियनच्या पतनास कारणीभूत झालेले घटक स्पष्ट करा.

[TURN OVER

SF-Con. 114-17.

QP Code : 67520

2

३. युरोपियन चतुसंघावर एक निबंध लिहा.
  ४. युरोपमधील औद्योगिक क्रांतीचे आर्थिक परिणाम नमूद करा.
  ५. कॅमिली डी. काहूर आणि जोसेफ मॅझीनीच्या इटालीच्या एकीकरणातील भूमिकेचे परिक्षण करा.
  ६. इ.स.१८७७-७८ मधिल रशिया-तुर्कस्थान युद्धाची कारणमिमांसा द्या.
  ७. पहिल्या महायुद्धास कारणीभूत ठरलेली परिस्थिती विशद करा.
  ८. इ.स. १९१७ मधील रशियाच्या बोलेशेव्हिक क्रांतीच्या कारणावर प्रकाश टाका.
-

M.A. (PART-I)

HISTORY

History of China (1900 – 1992)

(PAPER – IV) (DEC - 2017)

(3 Hours)

QP Code : 13668

[Total Marks : 100

- N.B. :** (1) Attempt any **four** questions.
(2) **All** questions carry **equal** marks.

1. Review the imperialism of Western countries in China.
  2. Explain in detail the social origin of revolution in China.
  3. Discuss the Domestic policy of Nationalist Government under the leadership of Chiang Kai-shek.
  4. Evaluate the policies and strategies of Mao-Tse-tung up to 1927.
  5. Highlight the factors responsible to the Birth of people's Republic of China in 1949.
  6. Evaluate the contribution of Agricultural and Industrial sector in the reconstruction programme of China.
  7. Write an essay on the four modernisation programme of Dengxiao Ping.
  8. Comment on the Chinese relation with USA.
-

[TURN OVER

(मराठी रूपांतर)

(३ तास)

[एकूण गुण : १००]

सूचना : (१) कोणतेही चार प्रश्न सोडवा.
(२) सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत.

१. चीनमधील पाश्चिमात्यांच्या साम्राज्यवादाचा आढावा घ्या.
  २. चीनमधील राज्यक्रांतीचा सामाजिक उमग सविस्तर स्पष्ट करा.
  ३. चेंग कॅ शैकच्या नेतृत्वाखालील राष्ट्रीय सरकारच्या अंतर्गत धोरणांची चर्चा करा.
  ४. इ. स. १९२७ पर्यंतच्या माओ त्से तुंग यांची धोरणे व नीती यांचे मूल्यांकन करा.
  ५. इ. स. १९४९ मध्ये चीनी लोक प्रजासत्ताक स्थापनेस जबाबदार असलेल्या घटकांवर प्रकाश टाका.
  ६. चीनच्या पुर्नरचना कार्यक्रमातील शेती आणि औद्योगिक क्षेत्राच्या योगदानाचे मूल्यमापन करा.
  ७. डेंग झिओपिंगच्या चतुःसुत्री आधुनिकीकरण कार्यक्रमावर निबंध लिहा.
  ८. चिनच्या अमेरिके सोबतच्या संबंधावर भाष्य करा.
-